

Sadovo'daki Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü'nün Jübile Yılı

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.09.2022 Брой: 9/2022

45 години

ИНСТИТУТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ – САДОВО

140 години земедельска наука в Садово

Bu yıl, Tarım Akademisi'nin yapısının bir parçası olan Sadovo'daki Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü (BGKE) için özel bir yıldır. 2022'de, Bulgaristan'da tarım biliminin başlangıcının 140. yılını, Sadovo Devlet Tarımsal Deney İstasyonu'nun açılışının 120. yılını, Sadovo'da çalışmış en dikkat çekici bilim insanı – Akad. Pavel Popov'un doğumunun 120. yılını ve bölgesel deney istasyonunun ulusal öneme sahip bir Enstitüye dönüştürülmesinin 45. yılını kutluyoruz. 28-29 Eylül 2022 tarihlerinde, Sadovo'daki Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü'nde şu konu başlıklı bir Uluslararası Bilimsel Konferans düzenlenecek: "Sadovo'da 140 Yıllık Tarım Bilimi ve Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü'nün 45 Yılı".

Konferansın tematik alanları:

1. Bitki biyoçeşitliliği, genetik kaynaklar ve biyoinformatik.
2. Islah, biyoteknolojiler ve akıllı bitkisel üretim.
3. Ekoloji, bitki koruma, tarımsal teknolojiler, gıda ve yenilikler.

Министерство
на земеделието

Селскостопанска
академия
гр. София

Институт по
растителни генетични
ресурси „К. Малков“ –
Садово

Научно-
технически съюзи
Клон Пловдив

Bu yıl bizim için kutlu bir yıl ve sizleri her zaman ağırlamaktan mutluluk duyarız – görülecek ve öğrenilecek çok şey var.

Sadovo, Bulgaristan'da tarım biliminin beşiğidir

Sadovo'da tarım biliminin kuruluşu ve gelişimi birkaç aşamadan geçmiştir:

1882'den 1902'ye kadar olan dönemde, Tarım Okulu'ndaki “deney” arazisi, o zamanlar tarımımız için bilinmeyen yeni ürünlerin – pamuk, yer fıstığı, yem ve şeker pancarı, şerbetçiotu, yonca, üçgül – tanıtımıyla ilgili bir dizi konuya ışık tutmuştur.

Eylül 1902'de, ülkemizde tarımın gelişiminde niteliksel olarak yeni, çok önemli bir anı temsil eden Sadovo Tarımsal Deney İstasyonu resmen açılmıştır.

1922-1944 döneminde, bir laboratuvar kurulmuş, deney arazisi genişletilmiş ve tarımsal sürecin ihtiyaçlarını karşılamak için uygun ekipman temin edilmiştir. Buğday, çavdar, arpa ve fasulye gibi ülke için önemli bir dizi üründe ıslah çalışmaları başlatılmış ve bunların yetiştirme teknolojileri üzerine araştırmalar yapılmıştır.

1976 yılına kadar, bu dönemdeki temel bilimsel faaliyet, adi buğday ıslahı ve Güney Bulgaristan'ın spesifik çevre koşullarında yüksek verim sağlayan çeşitlerin geliştirilmesi ile ilgiliydi. Ayrıca, güney yağ bitkileri – yer fıstığı, susam ve haşhaş – ile hedefe yönelik ıslah çalışmaları yürütülmüştür. Bu ürünlerin tarımı üzerine de araştırmalar yapılmıştır.

Bu dönemde, Deney İstasyonu'nda bir dizi yeni buğday çeşidi geliştirilmiştir. Bunların arasında en ünlüsü olan Sadovo 1 çeşidi, dünya ıslahının en yüksek başarılarıyla aynı seviyedeydi ve uzun yıllar boyunca Güney Bulgaristan'ın önde gelen çeşidi olarak kaldı. Buğday çeşitlerinin yanı sıra, ülke için yeni yüksek verimli çavdar, pamuk, yer fıstığı, haşhaş, susam ve diğerleri geliştirilmiştir.

1977'de, Bakanlar Kurulu Kararı ile İntrodüksiyon ve Bitki Kaynakları Enstitüsü kurulmuş ve daha sonra adı Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü "K. Malkov" olarak değiştirilmiştir. Bitki kaynakları Sofya'dan Sadovo'ya taşınmıştır. BGKE'deki bilimsel alanlar, bitki genetik kaynakları, ıslah ve biyoteknolojiler alanında araştırma, uygulamalı ve hizmet faaliyetlerini içermektedir. Bu dönemde, Ulusal Tohum Gen Bankası, bir Bitki Biyoteknolojisi Laboratuvarı, bir botanik bahçesi, bir bilgisayar merkezi, bir müze ve bir herbaryum kurulmuştur.

Sadovo'daki Ulusal Tohum Bankası

Ulusal Bitki Gen Bankası'nda 69.000'den fazla aksesyon korunmaktadır. Bir FAO projesi kapsamında inşa edilmiş ve 1984'te açılmıştır. Temel görevi, kontrollü koşullar altında tohumlar yoluyla germplazmanın uzun vadeli ve orta vadeli muhafazasına yönelik bilimsel programın uygulanmasıdır. Sadovo'daki gen bankası, dünya çapında 100'den fazla gen bankası, botanik bahçesi ve uluslararası BGK merkezi ile temasları sürdürmekte ve parasız değişim gerçekleştirmektedir. 2002 yılında, değerli türlerin, ulusal ve Balkan endemiklerinin *in vivo* muhafazası için özel bir botanik bahçesi de kurulmuştur. Biyoteknoloji laboratuvarı, vejetatif olarak çoğaltılan ürünlerin, tıbbi, aromatik ve diğer türlerin *in vitro* muhafazası ile ilgilenmektedir.

Enstitü, zengin tarihinin yanı sıra başarılarıyla da gurur duymaktadır. BGKE tarla bitkilerinin tamamıyla çalışmakta ve onlar için uzmanlar yetiştirmiştir. Temel bilimsel alanlar Bitki Genetik Kaynakları ile Islah ve Genetik Bölümü'dür. 140 yıllık tarihinde, burada 29 ürüne ait 152 çeşit geliştirilmiş olup, bunlardan 27'si halihazırda Bulgaristan'ın 2022 Resmi Çeşit Listesi'nde yer almaktadır. Buğday için burada şunlar geliştirilmiştir: Avrupa'nın en kurağa dayanıklı çeşidi olan Katya çeşidi; ülkemizde 45 yılı aşkın süredir bir standart olan eşsiz Sadovo 1 çeşidi; mükemmel ekmeklik kalitesiyle en kışa dayanıklı çeşidimiz olan ve 30 yılı aşkın süredir A grubu (kuvvetli buğdaylar) için standart olan Pobeda çeşidi; verim potansiyelleriyle istisnai olan Prelom, Sadovo 772 ve Geya 1 çeşitleri; “ekonomik” çeşit Boryana ve en yenileri de dahil olmak üzere birçok diğer çeşit – Gizda, Nikibo, Nadita, Sashets ve Blan.

Bulgar yer fıstığı üretimini canlandırma girişimi

Sadovo'nun ünlü olduğu bir diğer ürün ise yer fıstığıdır. Enstitü'de geliştirilen Kalina, Kremena, Orfei ve Tsvetelina çeşitleri, mükemmel tat özelliklerine sahiptir ve tüm pazarlarda “Sadovo yer fıstığı” olarak etiketlenir, bu da kalitenin bir garantisidir. Küresel ısınmanın bir sonucu olarak, birçok diğer Avrupa ülkesinde bunlara olan ilgi artmıştır ve şimdi tohumların ağırlıklı payı giderek daha fazla İtalya, Ukrayna, Avusturya, Almanya, İsviçre, Fransa, Portekiz ve diğerlerine gitmektedir, oysa kısa bir süre öncesine kadar Güney Bulgaristan bu termofilik ürünün kuzey sınırı olarak kabul ediliyordu.

Enstitü'de, ekimden biçerdöver hasadına kadar tamamen mekanize olarak yetiştirilebilen, kapsülleri çatlamayan ilk Avrupa susam çeşitleri – Nevena, Aida ve Valya – geliştirilmiştir. Böylece, dünya çapındaki tüm susam çeşitlerinde (ABD hariç) tipik olan, üretim maliyetlerini artıran ve susam yetiştiriciliğini cazip olmaktan çıkaran el emeği tamamen ortadan kaldırılmıştır.

Enstitü'deki bitki genetik kaynakları yardımıyla şunlar geliştirilmiştir: Resmi Çeşit Listemizde yer alan tek Bulgar çavdar çeşidi – Milenium, yeşil yem için en iyi kışlık yem bezelyesi çeşidi – Mir, ilk Bulgar kışlık kabuksuz yulaf çeşidi – Marina, çok iyi kışa dayanıklılığa sahip yüksek verimli arpa çeşidi Potok ve makarnalık buğday çeşidi Denitsa, ayrıca çeşitli sebze türlerinde birçok diğer çeşit.

BGKE Sadovo'da, ayrıca siyez buğdayı, mürdümük, fazelya, nohut, keten, darı, safran ve diğerleri gibi organik tarıma uygun birçok alternatif türle de çalışmalar yürütülmektedir.

Enstitü, ülkemizdeki tarım biliminin ana merkezlerinden biridir ve İtalya, Çin, Kore, Fransa, Rusya, İsveç, İsviçre, Balkan Yarımadası, hatta ABD ve diğer birçok devlette olağanüstü uluslararası itibara sahiptir.

